

ÜLDOSA

A1. Kas teie ettevõtte kuulus 2018. aastal kontserni (ettevõtete gruppi)?

Jah

Ei

Kontserni kuuluva ettevõtte korral vastake kõigile järgmistele küsimustele ainult oma ettevõttest lähtudes. Ärge lisage andmeid Eestis või välismaal asuvate tütarettevõtete või emaettevõtte kohta, v.a juhul, kui seda on eraldi palutud.

B1T. Palun hinnake, kui olulised olid teie ettevõttele järgmised strateegilised tegevused aastatel 2016–2018.

Keskendumine ...

	Olulisuse määr (Valige igast reast üks)			
	Kõrge	Keskmine	Madal	Ebaoluline
1a) ... olemasolevate toodete täiustamisele	☐	☐	☐	☐
1b) ... uute toodete turule toomisele	☐	☐	☐	☐
2a) ... hinna langetamisele (tegutsemine hinnaliidrina)	☐	☐	☐	☐
2b) ... kõrge kvaliteedi tagamisele (tegutsemine kvaliteediliidrina)	☐	☐	☐	☐
3a) ... tootevaliku laiendamisele	☐	☐	☐	☐
3b) ... ühele või mõnele põhitootele	☐	☐	☐	☐
4a) ... väljakujunenud kliendirühmade rahulolu tagamisele	☐	☐	☐	☐
4b) ... uute kliendirühmade ni jõudmisele	☐	☐	☐	☐
5a) ... standardtoodetele	☐	☐	☐	☐
5b) ... kliendipõhistele lahendustele	☐	☐	☐	☐

toode = kaup või teenus

B2T. Milliseid järgnevalt loetletud tooteid teie ettevõtte tootis/pakkus või tarnis aastail 2016–2018?

	Jah	Ei	
Standardtooteid ehk valmislahendusi, mis on mõeldud laiemale tarbijaskonnale	☐	☐	
Tooteid, mida ettevõtte töötas välja ja arendas spetsiaalselt konkreetsete tarbijate* vajaduste alusel (kohandamine**)	☐	☐	<i>Kui vastasite kohandamise ja/või koosloome küsimustele „Jah“, siis liikuge küsimuse B3VALIK juurde. Kui vastasite mõlemale „Ei“, siis liikuge küsimuse B5 juurde.</i>
Tooteid, mille valmistamisel tehti koostööd tarbijaga*; tarbijatel* oli oluline osa uute ideede väljatöötamisel, kujundamisel ja tootearenduses (koosloome**)	☐	☐	

* Tarbija ei pea olema lõpptarbija, vaid võib olla ka vahelüli, nt tellija.

** Koosloome korral pakub tarbija ka lahendusi, kohandamise korral piirdub tarbija oma vajaduste teatamisega. Koosloome alla ei kuulu standardtoodete kohandamine.

toode = kaup või teenus

B3VALIK. Kes olid kohandamise* või koosloome* tulemusena valminud toodete tarbijad**?

Märkige kõik, mis sobivad.

- Erasektori ettevõtted
- Avaliku sektori organisatsioonid
- Erasisikud või leibkonnad
- Kasumitaotluseta organisatsioonid

* Koosloome korral pakub tarbija ka lahendusi, kohandamise korral piirdub tarbija oma vajaduste teatamisega. Koosloome alla ei kuulu standardtoodete kohandamine.

** Tarbija ei pea olema lõpptarbija, vaid võib olla ka vahelüli, nt tellija.

B4. Palun hinnake, mitu protsenti teie ettevõtte 2018. aasta müügitulust andsid ...?

Pange tähele, et B4A + B4B = 100%

		%
B4A	... kohandamise* või koosloome* tulemusena valmistatud tooted	
B4B	... standardtooted	
		100%

* Koosloome korral pakub tarbija ka lahendusi, kohandamise korral piirdub tarbija oma vajaduste teatamisega. Koosloome alla ei kuulu standardtoodete kohandamine.

TEADMISTE LIIKUMINE

B5. Kas aastatel 2016–2018 teie ettevõtte ...?

	Jah	Ei
... esitas autoriõiguse rikkumise kohta vaide	☐	☐
... rakendas ärisaladuse kokkuleppeid	☐	☐

B6T. Kas aastatel 2016–2018 teie ettevõtte ...?

	Jah	Ei
... litsentsis oma intellektuaalomandiõigusi teistele	☐	☐
... müüs (või loovutas) oma intellektuaalomandiõigusi	☐	☐
... vahetas intellektuaalomandiõigusi (ühiskasutus, ristlitsentsimine jne)	☐	☐

B7. Kas teie ettevõtte ostis või litsentsis teistelt patente või muid intellektuaalomandiõigusi aastatel 2016–2018?

Jah

Ei

Kui vastasite antud küsimusele „Jah“, siis **kellelt?**

Märkige kõik, mis sobivad.

- Erasektori ettevõtetelt või eraisikutelt
- Riiklikelt teadusasutustelt, ülikoolidelt ja teistelt kõrgharidusasutustelt

B8. Kas teie ettevõtte ostis aastatel 2016–2018 tehnikavaldkonna konsultatsioone* erasektori ettevõtetelt või riiklikelt teadusasutustelt?

Jah

Ei

* Igasuguse tehnilise info ja oskusteabe sisseost: loodus ja rakendusteaduse konsultatsioonid, inseneriteenused (nt erinevad mõõtmised ja testimised, sertifitseerimine, geoloogilised uuringud jne), tehniliste seadmete või süsteemide paigaldamise, häälestamise jm teenused.

Kui vastasite antud küsimusele „Jah“, siis **kellelt?**

Märkige kõik, mis sobivad.

- Erasektori ettevõtetelt või eraisikutelt
- Riiklikelt teadusasutustelt, ülikoolidelt ja teistelt kõrgharidusasutustelt

B9. Kas teie ettevõtte ostis aastatel 2016–2018 ...?

	Jah	Ei
... senisel või täiustatud tehnoloogial põhinevaid masinaid, seadmeid või tarkvara	☐	☐
... täiesti uuel tehnoloogial põhinevaid masinaid, seadmeid või tarkvara	☐	☐

INFORMEERITUS

B10T. Milliseid teadmiste allikaid kasutas teie ettevõtte aastatel 2016–2018?

	Jah	Ei
Konverentsid, messid ja näitused	☐	☐
Teadus- ja tehnikaajakirjad või kaubandusväljaanded	☐	☐
Kutse- ja erialaliidud	☐	☐
Avalik patendiinfo	☐	☐
Standardid jm. tehnilised normdokumendid	☐	☐
Sotsiaalvõrgustikud või ühisloome veebis (<i>crowd-sourcing</i>)*	☐	☐
Ettevõtete vahelised avatud platvormid või avatud lähtekoodiga tarkvara	☐	☐
Pöördprojekteerimine (<i>reverse engineering</i>)**	☐	☐

* Ühisloome (*crowd-sourcing*) on kaasamistehnika.

** Pöördprojekteerimine (*RE, reverse engineering*) on protsessi osa, mille käigus võetakse lahti seade, elektriline komponent, tarkvaraprogramm jms, et üksikasjalikult analüüsida selle toimimist.

B11T. Kui olulised olid aastatel 2016–2018 teie ettevõtte juhtimiseks allpool nimetatud töökorralduse meetodid?

Kui ei ole rakendanud, siis valida „Ebaoluline“.

	Olulisuse määr (Valige igast reast üks)			
	Kõrge	Keskmine	Madal	Ebaoluline
Eri valdkondade töötajate planeeritud rotatsioon	☐	☐	☐	☐
Ajurünnakud töötajatega, et leida ettevõttes parendusvõimalusi	☐	☐	☐	☐
Valdkondade vahelised töörühmad või meeskonnad	☐	☐	☐	☐

TOOTEUUENDUS

C1A ja C1B. Kas teie ettevõtte tõi turule või esitles sihtrühmale aastatel 2016–2018 ...?

Siin ei lähe arvesse teiste ettevõtete kaupade muutusteta edasimüük või nende üksnes esteetilised täiustused.

	Jah	Ei	
... uusi* kaupu	☐	☐	Kui vastasite vähemalt ühele neist „Jah“, siis liikuge küsimuse C2 juurde. Kui vastasite kõigile „Ei“, siis liikuge küsimuse C6T juurde.
... uusi* teenuseid	☐	☐	
... täiustatud** kaupu	☐	☐	
... täiustatud** teenuseid	☐	☐	

* Uus kaup või teenus erineb oluliselt ettevõtte senistest toodetest omaduste või kasutusviisi poolest.

** Väiksemaid kuid märkimisväärseid muudatusi tehakse ka olemasolevates toodetes (kaup või teenus). Täiustusena käsitletakse ka seda, kui ettevõtte loob tootest parandatud omadusega versiooni või parendab olemasolevat toodet (kaup või teenus), selle tarbimisomadusi jne järk-järgult kindlas suunas.

C2. Kas mõni uus või täiustatud toode* aastatel 2016–2018 oli ...?

	Jah	Ei
... selline, mida enne teid ei pakkunud ükski teie konkurent**	☐	☐
... identne või väga sarnane toodetega, mida teie konkurendid** juba pakkusid	☐	☐

* toode = kaup või teenus

** Konkurent ei pea olema ainult Eestis, vaid võib olla ka väljaspool Eestit.

C3T. Palun hinnake, mitu protsenti ettevõtte 2018. aasta müügitulust andsid tooted, mis aastatel 2016–2018 olid uued või täiustatud tooted?

Pange tähele, et:

rida 1 + rida 2 = 100%

rida 1.1. + rida 1.2. = rida 1

	% müügitulust
1. Uued või täiustatud tooted	
1.1. Tooted, mida enne teid ei pakkunud ükski teie konkurent	
1.2. Tooted, mis on identsed või väga sarnased sellega, mida teie konkurendid juba pakkusid	
2. Standardtooted	

toode = kaup või teenus

C4AVALIK. Kes oli nende tooteuuenduste väljatöötaja?

Kui kuulute ettevõtete kontserni, arvestage teise ettevõttega nii kontserni siseseid kui ka kontserni väliseid ettevõtteid.

Märkige kõik, mis sobivad.

- Ettevõtte ise
- Ettevõtte koostöös teise ettevõtte või asutusega
- Ettevõtte kohandas või muutis teises ettevõttes või asutuses väljatöötatud tooteid
- Teine ettevõtte või asutus

C5. Palun hinnake üldiselt, kuidas vastasid aastatel 2016–2018 turule toodud uued või täiustatud tooted 2018. aasta lõpuks teie ettevõtte ootustele?

Palun valige ainult üks kõige sobivam.

- Ületasid ootusi
- Vastasid ootustele
- Vastasid ootustele osaliselt
- Ei vastanud üldse ootustele
- Liiga vara hinnata

PROTSESSIUUENDUSED

C6T. Kas teie ettevõtte võttis aastatel 2016–2018 kasutusele uusi protsesse või arendas protsesse edasi nii, et need erinesid oluliselt teie varasematest protsessidest mõnes alljärgnevas valdkonnas?

	Jah	Ei	
Kaupade tootmine või teenuste osutamine (s.t põhiprotsess, sh arendus)	☐	☐	<i>Kui vastasite vähemalt ühele neist „Jah“, siis liikuge küsimuse C7Avalik juurde. Kui vastasite kõigile küsimustele „Ei“, siis liikuge küsimuse C9 juurde.</i>
Logistika-, tarne- või jaotusmeetodid	☐	☐	
Info- ja sidetehnoloogia (ITK)	☐	☐	
Raamatupidamine või ostuprotsess*	☐	☐	
Äriprotsesside korraldus või välissuhtluse korraldus (<i>external relations</i>)**	☐	☐	
Töökorraldus, inimressursside juhtimine***	☐	☐	
Turundus: reklaam, pakendamine, hinnakujundus, tootepaigutus, müügijärgsed teenused, jne.****	☐	☐	

* Sii kuulub arvepidamine, auditeerimine, finants- ja kindlustustegevus, maksed; hanke- ja sisseostutegevus.

** Sii kuulub ettevõtte strateegiline ja üldjuhtimine. Välissuhtluses uute põhimõtete rakendamine.

*** Sii kuulub töötajate värbamine, koolitamine, töökoha korraldamine, palgahaldus.

**** Sii kuulub ka otseturundus (teleturundus), messid, turu-uuringud, klienditugi.

C7Avalik. Kes oli nende protsessiuuenduste väljatöötaja?

Kui kuulute ettevõtete kontserni, arvestage teise ettevõttena nii kontserni siseseid kui ka kontserni väliseid ettevõtteid.

Märkige kõik, mis sobivad.

- Ettevõtte ise
- Ettevõtte koostöös teise ettevõtte või asutusega
- Ettevõtte kohandas või muutis teises ettevõttes või asutuses väljatöötatud tooteid
- Teine ettevõtte või asutus

C8. Palun hinnake üldiselt, kuidas aastatel 2016–2018 juurutatud uued või täiustatud protsessid vastasid 2018. aasta lõpuks teie ettevõtte ootustele?

Palun valige ainult üks kõige sobivam.

- Ületasid ootusi
- Vastasid ootustele
- Vastasid ootustele osaliselt
- Ei vastanud üldse ootustele
- Liiga vara hinnata

UUENDUS NING TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS (TA)

C9. Kas teie ettevõttes oli aastatel 2016–2018 ...?

	Jah	Ei	
... lõpetatud toote*- või protsessiuuendusi	☐	☐	<i>Kui vastasite vähemalt ühele neist „Jah“, siis liikuge küsimuse C10 juurde. Kui vastasite kõigile küsimustele „Ei“, siis liikuge küsimuse C12A juurde.</i>
... töös olevaid uuendusi 2018. aasta lõpus	☐	☐	
... enne lõpule jõudmist pooleli jäetud uuendusi	☐	☐	
... TA-teenuste** sisseost teistelt (sh oma kontserni) ettevõtetelt, riigi- või erasektori teadusasutustelt	☐	☐	
... ettevõttesisest teadus- ja arendustegevust (TA)**	☐	☐	

* toode = kaup või teenus

** Teadus- ja arendustegevus (TA) on süstemaatiline tegevus, mille eesmärk on saavutada uus teadmine või kasutada olemasolevaid teadmisi uute rakenduste väljatöötamiseks. TA põhielement on sageli prototüüpide arendamine.

Kui teie ettevõttes oli aastatel 2016–2018 ettevõttesisest teadus- ja arendustegevust, siis **kas ettevõttesisene TA-tegevus toimus aeg-ajalt või pidevalt?**

- Aeg-ajalt
- Pidevalt, ettevõttes oli püsiv TA-ga tegelev personal

C10. Kas teie ettevõttel oli 2018. aastal järgnevalt nimetatud kulutusi* uuendustele ning teadus- ja arendustegevusele (TA)?

		Kulutuste summa täisarvudes	Ei olnud kulutusi	
C10A	Ettevõttesisesed TA kulutused	_____ €	☐	
C10B	Kulutused sisseostetud TA-le (sh oma kontserni ettevõtetelt)	_____ €	☐	
C10C	Kõik muud uuendustega seotud kulutused (v.a TA-kulutused)*	_____ €	☐	<i>Kui teil oli selliseid kulutusi, siis vastake ka küsimustele C10E, C10G ja C10I. Kui vastasite „Ei olnud kulutusi“, siis liikuge küsimuse C11A juurde.</i>

* Kulutused teenustele võivad sisaldada tootearendust, teenuste kavandamist, uuenduste (v.a TA) ettevalmistamist, koolitust ja ametialast arengut, turustamist jne.

Kui teie ettevõttel oli 2018. aastal kõiki muid uuendustega seotud kulutusi (v.a TA-kulutused), siis millised need kulutused olid?

		Kulutuste summa täisarvudes	Ei olnud kulutusi
C10E	Kulutused oma töötajatele, kes osalesid <u>uuendustegevuses</u>	_____ €	☐
C10G	Kulutused teenustele, materjalidele ja varudele, mis soetati teistelt ettevõtetelt <u>uuenduste tegemiseks</u>	_____ €	☐
C10I	Kulutused põhivarale (masinate, seadmete, tarkvara, intellektuaalomandiõiguste soetamine) <u>uuenduste tegemiseks</u>	_____ €	☐

TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS (TA) ETTEVÕTTES

C11A. Palun hinnake, kuidas võiksid teie ettevõtte uuendustegevuse kulud* muutuda 2019. aastal võrreldes 2018. aastaga?

Palun valige ainult üks kõige sobivam.

- Kasvavad, ligikaudu _____ %
- Jäävad umbes samale tasemele (+/- 5%)
- Kahanevad, ligikaudu _____ %
- Uuendustele kulutusi ei planeerita
- Ei tea

* uuendustegevuse kulud = TA tegevuse kulud + muude uuendustegevuste kulud

C11B. Palun hinnake, kuidas võiksid teie ettevõtte uuendustegevuse kulud* muutuda 2020. aastal võrreldes 2019. aastaga?

Palun valige ainult üks kõige sobivam.

- Kasvavad
- Jäävad umbes samale tasemele (+/- 5%)
- Kahanevad
- Uuendustele kulutusi ei planeerita
- Ei tea

* uuendustegevuse kulud = TA tegevuse kulud + muude uuendustegevuste kulud

FINANTSEERIMINE

C12A. Kas aastatel 2016–2018 teie ettevõtte üritas saada või sai raha ettevõtte aktsiate* müügist?

Palun valige ainult üks kõige sobivam.

- Ei üritanud
- Üritasime, kuid edutult
- Jah, saime raha

* Aktsiate all mõeldakse ka ettevõtte osakuid, kuid mitte võlakirju.

Juhul, kui teie ettevõtte sai aktsiate müügist raha, siis **kas vähemalt osa saadud rahast kasutati TA-ks või muuks uuenduslikuks tegevuseks?**

- Jah
- Ei

C12B. Kas aastatel 2016–2018 teie ettevõtte üritas saada või sai laenu* ettevõtte rahastamiseks?

Palun valige ainult üks kõige sobivam.

- Ei üritanud
- Üritasime, kuid edutult
- Jah, saime raha

* Siia kuulub ka võlakirjade müük, arvelduskrediit, liisimine. Siia ei kuulu tarnija krediit.

Juhul, kui teie ettevõtte sai laenu ettevõtte rahastamiseks, siis **kas vähemalt osa saadud rahast kasutati TA-ks või muuks uuenduslikuks tegevuseks?**

- Jah
- Ei

C13. Kas teie ettevõtte sai aastatel 2016–2018 rahalist toetust ...?

	Jah	Ei	Kui vastasite „Jah“, siis kas vähemalt osa saadud rahast kasutati TA-ks või muuks uuenduslikuks tegevuseks?
... omavalitsusasutustelt	☐	☐	☐
... riigilt	☐	☐	☐
... Euroopa Liidu teadus- ja innovatsiooniprogrammist Horisont 2020	☐	☐	☐
... Euroopa Liidu muudelt institutsioonidelt	☐	☐	☐

KOOSTÖÖ**C14. Kas teie ettevõtte tegi aastatel 2016–2018 teiste ettevõtete või asutustega koostööd ...?**

Koostöö all peetakse silmas aktiivset ühistegevust teiste ettevõtete või organisatsioonidega. Koostöö ei pea ärilist kasu teenima.

	Jah	Ei	
... teadus- ja arendustegevuses (TA)	☐	☐	Kui vastasite vähemalt ühele neist kahest „Jah“, siis liikuge küsimuse C151 juurde. Kui vastasite kõikidele küsimustele „Ei“, siis liikuge küsimuse C16T juurde.
... muude uuenduste tegemisel (v.a TA)	☐	☐	
... muus ärilises tegevuses, mis ei ole uuendused ega TA	☐	☐	

C151. Millised teie ettevõtte uuendustegevuse koostööpartnerid paiknevad Eestis?

Valige kõik, mis sobivad.

- Erasektori ettevõtted (väljaspool teie ettevõtet/väljaspool kontserni)
- Teie kontserni kuuluvad ettevõtted
- Ülikoolid või muud kõrgkoolid
- Riiklikud või avaliku sektori uurimisinstituudid (kuid mitte teie kliendid)
- Avaliku sektori kliendid
- Kasumitaotluseta organisatsioonid
- Koostööpartner ei paikne Eestis

Juhul, kui teie ettevõtte uuendustegevuse koostööpartnerite seas on Eestis paiknevaid erasektori ettevõtteid, siis täpsustage, **milliseid?**

Valige kõik, mis sobivad.

- Konsultatsioonifirmad, eralaborid, erasektori teadusasutused
- Seadmete, materjalide, komponentide või tarkvara tarnijad
- Ettevõtte kliendid väljaspool kontserni
- Ettevõtte konkurendid
- Muud ettevõtted

C152. Millised teie ettevõtte uuendustegevuse koostööpartnerid paiknevad teistes EL-i või EFTA* riikides?

Valige kõik, mis sobivad.

- Erasektori ettevõtted (väljaspool teie ettevõtet/väljaspool kontserni)
- Teie kontserni kuuluvad ettevõtted
- Ülikoolid või muud kõrgkoolid
- Riiklikud või avaliku sektori uurimisinstituudid (kuid mitte teie kliendid)
- Avaliku sektori kliendid
- Kasumitaotluseta organisatsioonid
- Koostööpartner ei paikne teistes EL ega EFTA riikides

Juhul, kui teie ettevõtte uuendustegevuse koostööpartnerite seas on teistes EL või EFTA* riikides paiknevaid erasektori ettevõtteid, siis täpsustage, **milliseid?**

Valige kõik, mis sobivad.

- Konsultatsioonifirmad, eralaborid, erasektori teadusasutused
- Seadmete, materjalide, komponentide või tarkvara tarnijad
- Ettevõtte kliendid väljaspool kontserni
- Ettevõtte konkurendid
- Muud ettevõtted

* EFTA – Island, Norra, Šveits, Liechtenstein

C153. Millised teie ettevõtte uuendustegevuse koostööpartnerid paiknevad väljaspool Eestit, EL või EFTA riike?

Valige kõik, mis sobivad.

- Erasektori ettevõtted (väljaspool teie ettevõtet/väljaspool kontserni)
- Teie kontserni kuuluvad ettevõtted
- Ülikoolid või muud kõrgkoolid
- Riiklikud või avaliku sektori uurimisinstituudid (kuid mitte teie kliendid)
- Avaliku sektori kliendid
- Kasumitaotluseta organisatsioonid
- Koostööpartner ei paikne teistes EL ega EFTA riikides

Juhul, kui teie ettevõtte uuendustegevuse koostööpartnerite seas, on väljaspool Eestit, EL või EFTA riike paiknevaid erasektori ettevõtteid, siis täpsustage, **milliseid?**

Valige kõik, mis sobivad.

- Konsultatsioonifirmad, eralaborid, erasektori teadusasutused
- Seadmete, materjalide, komponentide või tarkvara tarnijad
- Ettevõtte kliendid väljaspool kontserni
- Ettevõtte konkurendid
- Muud ettevõtted

TAKISTUSED

C16T. Kuidas mõjutasid järgnevate valdkondade õigusaktid* teie ettevõtte uuendustegevust aastatel 2016–2018?

Märkige igas reas üks kõige sobivam vastus.

	Hõlbustas uuendustegevust	Raskendas uuendustegevust või suurendas kulutusi	Mõju puudus/ei olnud asjakohane
Tarbijakaitse, tarbija ohutus	☐	☐	☐
Keskkond	☐	☐	☐
Intellektuaalomand	☐	☐	☐
Maksud	☐	☐	☐
Tööhõive, töötajate ohutus, sotsiaalküsimused	☐	☐	☐
Andmekaitse	☐	☐	☐

* Arvestage nii Eestis, Euroopa Liidus kui ka väljaspool Euroopa Liitu kehtivaid õigusakte.

C17T. Mil määral takistasid alljärgnevad tegurid teie ettevõtte uuendustegevust aastatel 2016–2018?

Palume anda hinnang olenemata sellest, kas uuendus juurutati, jäi pooleli, sellest loobuti või uuendusi ei olnud.

	Takistuse olulisus (Valige igast reast üks)			
	Kõrge	Keskmine	Madal	Ei ole takistus
Ettevõttesiseste rahastamisallikate nappus	☐	☐	☐	☐
Puuduvad krediitvõimalused või erakapitali investeeringud	☐	☐	☐	☐
Raskused riiklike toetuste või soodustuste saamisel	☐	☐	☐	☐
Uuendustega kaasnevad suured kulud	☐	☐	☐	☐

	Takistuse olulisus (Valige igast reast üks)			
	Kõrge	Keskmine	Madal	Ei ole takistus
Kvalifitseeritud töötajate nappus ettevõttes	☐	☐	☐	☐
Puuduvad koostööpartnerid	☐	☐	☐	☐
Puudub juurdepääs ettevõttevälistele teadmistele	☐	☐	☐	☐
Ebaselge turunõudlus teie uuenduste järele	☐	☐	☐	☐
Liiga tugev konkurents turul	☐	☐	☐	☐
Ettevõttel on muud eesmärgid/prioriteetid	☐	☐	☐	☐

ETTEVÕTTE ÜLDANDMED

D4. Kui suur oli 2018. aastal müügitulu osatähtsus (%) kliendirühmade kaupa?

Pange tähele, et $D4A + D4B + D4C = 100\%$

		%
D4A	Eesti klientide müügitulu	
D4B	EL-i ja EFTA riikide klientide müügitulu	
D4C	Muude riikide klientide müügitulu	
		100%

D6T. Kas teie ettevõtte tegi 2018. aastal kulutusi allpool nimetatud tegevustele?

Siin küsitakse kulutusi ettevõtte kogu tegevuse kohta, mitte üksnes uuendustegevusega seotud kulutusi.

	Kulutuste summa täisarvudes	Ei olnud kulutusi
Masinate, seadmete, ehitiste ja muu põhivara soetamine	_____ €	☐
Turundus, kaubamärgi kujundamine, reklaam (sh ettevõttesisesed ja ostetud teenuste kulud)	_____ €	☐
Töötajate koolitamine	_____ €	☐
Tootedisain (sh ettevõttesisesed ja ostetud teenuste kulud)	_____ €	☐
Tarkvaraarendus, andmebaaside töö ja andmeanalüüs (sh ettevõttesisesed ja ostetud teenuste kulud)	_____ €	☐
Intellektuaalomandi dokumentide esitamine, registreerimine ja jälgimine ning intellektuaalomandi ostmise või litsentsimise teistelt	_____ €	☐

KONTSERN

Küsimused D8EE kuni D9 täidavad ainult need ettevõtted, kes kuulusid 2018. aastal kontserni (ettevõtete gruppi).

D8EE. Millistes valdkondades tegi teie ettevõtte aastatel 2016–2018 koostööd mõne teie kontserni kuuluva Eestis paikneva ettevõttega?

Kui teie kontserni ei kuulu rohkem Eestis paiknevaid ettevõtteid, siis märkige vastuseks „Mitte ühtegi neist“.

Märkige kõik, mis sobivad.

Kontserni teistest ettevõtetest liikus teie ettevõttesse ...

- Tehnika ja tehnoloogia teadmisi
- Raha
- Personali
- Äriteenuseid või muud äritegevust (*in-sourcing*)
- Mitte ühtegi neist

Teie ettevõtetest liikus kontserni teistesse ettevõtetesse ...

- Tehnika ja tehnoloogia teadmisi
- Raha
- Personali
- Äriteenuseid või muud äritegevust (*out-sourcing*)
- Mitte ühtegi neist

D8OTH. Millistes valdkondades tegi teie ettevõtte aastatel 2016–2018 koostööd mõne teie kontserni kuuluva väljaspool Eestit paikneva ettevõttega?

Kui teie kontserni ei kuulu rohkem väljaspool Eestit paiknevaid ettevõtteid, siis märkige vastuseks „Mitte ühtegi neist“.

Märkige kõik, mis sobivad.

Kontserni teistest välismaal paiknevatest ettevõtetest liikus teie ettevõttesse ...

- Tehnika ja tehnoloogia teadmisi
- Raha
- Personali
- Äriteenuseid või muud äritegevust (*in-sourcing*)
- Mitte ühtegi neist

Teie ettevõtetest liikus kontserni teistesse välismaal paiknevatesse ettevõtetesse ...

- Tehnika ja tehnoloogia teadmisi
- Raha
- Personali
- Äriteenuseid või muud äritegevust (*out-sourcing*)
- Mitte ühtegi neist

D9. Kas teie ettevõtte üritas saada või sai kontsernisest laenu aastatel 2016–2018?

Palun valige ainult üks kõige sobivam.

- Ei üritanud
- Üritasime, kuid edutult
- Jah, saime raha

Juhul, kui teie ettevõtte sai kontsernisest laenu, siis **kas vähemalt osa saadud rahast kasutati TA-ks või muuks uuenduslikuks tegevuseks?**

- Jah
- Ei

B12. Kas teie ettevõttel on eraldi arvestus uuenduste, arenduse või sihtfinantseeringu kasutamise kulude jälgimiseks?

- Jah
- Ei

KÜSIMUSTIKU LÕPETAMINE

Hinnake palun, kui palju aega küsimustiku täitmiseks kulus, kaasa arvatud juhendiga tutvumise, andmete kogumise ja ettevalmistamise aeg.

_____ tundi
_____ minutit

Kui Te soovite küsimustikku või oma vastuseid kommenteerida, siis kirjutage see siia.

**Olete jõudnud ankeedi lõppu.
Aitäh vastamast!**